

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

**Божківська сільська рада
Кролевецького району
Сумської області**

вул. Молодіжна, 2/1, с. Божок,
Кролевецький район, Сумська
область, 41352

*Стосовно пропозицій щодо
удосконалення проекту регуляторного акта*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Божківської сільської ради Кролевецького району Сумської області «Про встановлення на території Божківської сільської ради місцевих податків і зборів на 2021 рік» (далі – проект рішення), а також документи, що надані до нього листом Божківської сільської ради Кролевецького району Сумської області від 15.05.2020 № 02-09/136.

За результатами проведеного аналізу проекту рішення, експертного висновку відповідальної постійної комісії з питань планування, бюджету, фінансів, навколишнього середовища, зв'язку, агропромислового і соціального розвитку села Божківської сільської ради та аналізу регуляторного впливу до проекту рішення на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Проектом рішення на території Божківської сільської ради на 2021 рік передбачається встановити:

- податок на майно, що складається з:
 - а) плати за землю;
 - б) податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;
 - в) транспортного податку;
- єдиний податок.

Податковий кодекс України (далі – ПКУ) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки тощо.

Відповідно до пункту 12.3 статті 12 ПКУ сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів до 15 липня року, що передусе бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень. Встановлення місцевих податків та зборів здійснюється у порядку, визначеному ПКУ.

Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» від 16.01.2020 № 466-IX (далі – Закон № 466-IX) внесені суттєві зміни до ПКУ в частині справляння місцевих податків органами місцевого самоврядування.

Беручи до уваги вищевказане, наголошуємо на необхідності врахування положень пунктів 133-142 Закону № 466-IX при прийнятті рішення сільської ради по встановленню місцевих податків на 2021 рік.

1. Проект рішення носить назву «Про встановлення на території Божківської сільської ради місцевих податків і зборів на 2021 рік», проте ним встановлюються виключно місцеві податки. У зв'язку з цим пропонуємо назву проекту рішення викласти у такій редакції: «Про встановлення на території Божківської сільської ради місцевих податків на 2021 рік».

2. Підпунктом 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 ПКУ.

Водночас у додатку 4 до проекту рішення визначаються елементи податків, не передбачені статтею 7 ПКУ, а саме: порядок обрання, переходу та відмови від спрощеної системи оподаткування; порядок реєстрації та анулювання реєстрації платників єдиного податку, а також відповідальність платника єдиного податку, та відсутні такі обов'язкові елементи, як: об'єкт та база оподаткування єдиного податку.

Отже, пропонуємо у додатку 4 до проекту рішення визначити всі обов'язкові елементи, встановлені статтею 7 ПКУ, або зробити посилання на конкретні положення ПКУ (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони встановлені, та виключити елементи податків, не передбачені податковим законодавством.

3. У додатку 1 до проекту рішення розробник об'єднує земельний податок та орендну плату.

Відповідно до підпункту 14.1.147 пункту 14.1. статті 14 ПКУ плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку **або** орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Пунктом 288.1. статті 288 ПКУ встановлено, що підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Згідно з вимогами пункту 288.4 статті 288 ПКУ, розмір та умови внесення орендної плати встановлюється у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем. Пунктом 288.5. статті 288 ПКУ визначаються межі розміру річної суми платежу з орендної плати.

Типовим договором оренди землі, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2004 № 220, визначені основні вимоги до укладання такого договору.

Відповідні форми розрахунку орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної власності затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 № 1724 «Деякі питання оренди земель».

Таким чином, чинним законодавством України визначена процедура встановлення, формування та розрахунку розмірів орендної плати за землю, а додаткового врегулювання цього питання з боку органів місцевого самоврядування не передбачено.

Враховуючи зазначене, пропонуємо по тексту проекту рішення та додатка 1 до нього слова «плати за землею» замінити на слова «земельного податку», а підпункти 2 пунктів 1-4 та 6 додатка 1 - виключити.

4. Відповідно до підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 ПКУ одиниця площі оподатковуваної земельної ділянки:

- у межах населеного пункту - 1 (один) метр квадратний (кв. метр);
- за межами населеного пункту - 1 (один) гектар (га).

У зв'язку вищевикладеним, пропонуємо у додатку 1 до додатка 1 до проекту рішення зазначити одиницю виміру оподатковуваної площі земельної ділянки, що знаходиться в межах населеного пункту.

5. Пропонуємо із додатка 1 до додатка 1 до проекту рішення виключити земельні ділянки, які відповідно до норм статей 282 та 283 ПКУ звільняються від сплати податку та не підлягають оподаткуванню земельним податком відповідно.

6. У додатку 1 до додатка 1 до проекту рішення, яким встановлюються ставки земельного податку, пропонуємо врахувати вимоги статті 277 ПКУ, відповідно до яких встановлюються ставки земельного податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких не проведено, розташовані за межами населених пунктів або в межах населених пунктів.

7. Пропонуємо привести рядки 09.01.-09.03 додатка 1 до додатка 1 до проекту рішення у відповідність до вимог пункту 277.1 статті 274 ПКУ, яким визначено, що ставки податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких не проведено, для лісових земель встановлюються у розмірі не більше 0,1 відсотка від нормативної грошової оцінки площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області.

8. У додатку 1 до додатка 2 до проекту рішення пропонуємо врахувати вимоги підпункту 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 ПКУ, в якому визначений перелік будівель та споруд, що не є об'єктом оподаткування.

9. У додатку до додатка 4 до проекту рішення передбачається встановити ставки єдиного податку для фізичних осіб-підприємців для першої групи платників єдиного податку – 10% до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб та для другої групи платників єдиного податку – 15% до розміру мінімальної заробітної плати, встановлених законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Відповідно до вимог пункту 293.2 статті 293 ПКУ фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними та міськими радами для фізичних осіб-підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності.

Водночас ставки для платників єдиного податку запропоновано встановити в однаковому для всіх суб'єктів господарювання розмірі, без врахування рівня доходів суб'єктів господарювання в залежності від видів економічної діяльності (їх платоспроможності).

Керуючись положеннями статті 293 ПКУ пропонуємо Божківській сільській раді розглянути можливість встановлення фіксованих розмірів ставок єдиного податку для першої та другої груп платників податку залежно від виду господарської діяльності з одночасним обґрунтуванням їх розмірів в аналізі регуляторного впливу до проекту рішення.

10. Статтею 293 ПКУ передбачено встановлення місцевими радами ставок єдиного податку для платників першої та другої груп. Ставки для платників податку третьої та четвертої груп встановлені нормами ПКУ і не потребують додаткового врегулювання рішеннями місцевих рад.

Отже, пропонуємо із додатка 4 до проекту рішення та додатка до нього виключити положення, якими встановлюються елементи податку для третьої групи платників єдиного податку та відсоткові ставки.

Враховуючи вищезазначене, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Наданий аналіз регуляторного впливу до проекту рішення (далі – АРВ) не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).

Так, у розділі I АРВ розробник не оцінив важливість проблеми, яку пропонується вирішити шляхом державного регулювання, не зазначив, які ставки податків діють на сьогодні, а також не проаналізував причини, чому розмір ставок податків і зборів потребує збільшення/залишення на існуючому рівні/зменшення.

У розділі II АРВ задекларовані розробником цілі державного регулювання є абстрактними, не мають якісного, кількісного та часового виміру.

У розділі III АРВ розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми, з яких обрати не менше двох альтернатив, стисло описати їх та оцінити вигоди і витрати держави, населення

та суб'єктів господарювання від застосування кожної з них. Вважаємо, що до альтернативних способів вирішення проблеми в АРВ доцільно було б додати ще одну альтернативу, а саме: «Встановлення ставок податків в меншому від запропонованого проектом регуляторного акту, розмірі».

В АРВ не обґрунтовані ставки податків, що передбачається встановити для суб'єктів господарювання та фізичних осіб, а також не наведений алгоритм їх визначення. Насамперед це стосується максимальних розмірів ставок земельного податку та єдиного податку для суб'єктів господарювання першої групи спрощеної системи оподаткування.

Зважаючи на те, що розробка проекту рішення спрямована, зокрема на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, а ставки вказаних податків встановлюються на максимальному рівні, недостатність розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також не дозволить у подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У зв'язку з неналежним опрацюванням вказаних розділів АРВ у розділі «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробник не довів вибір оптимального альтернативного способу. Пропонуємо змінити порядковий номер зазначеного розділу на «IV».

У розділі V АРВ розробником не описаний механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто яким чином будуть діяти норми проекту рішення та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

Розділ VIII АРВ заповнений з порушенням вимог пункту 10 Методики, зокрема не містить всіх обов'язкових прогнозних значень показників результативності регуляторного акта, а саме: розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта; рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень регуляторного акта. Всі показники результативності мають бути визначені у числовій та/або монетарній формі. Крім того, розробник не навів прогнозних показників результативності дії регуляторного акта у кількісному виразі.

У пункті 1 Тесту малого підприємництва (М-Тест) розробником не визначені місця проведення прямих консультацій (опитувань) з представниками малого підприємництва, не наведені інформаційні дані про їх учасників, не зазначена оцінка з боку підприємницької громадськості на запропоновані регулювання.

Тест малого підприємництва (М-Тест) викладається згідно із додатком 4 до Методики і повинен відображати розмір витрат суб'єктів малого підприємництва для вимірювання вартості регулювання.

Проте, таблиця оцінки «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання розділу 3 «Розрахунку витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання» Тесту малого підприємництва (М-Тест) до АРВ не відповідає формі, затвердженій додатком 4 до Методики.

Крім того, оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання не проведена.

Вищезазначене ставить під сумнів точність даних розділу 4 «Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання» М-Тесту.

Також у М-Тесті для запропонованих регулювань не розроблені коригуючі (пом'якшувальні) заходи для малого підприємництва.

У зв'язку з відсутністю в аналізі регуляторного впливу до проекту рішення всієї необхідної інформації та розрахунків розробником не доведена відповідність проекту рішення таким принципам державної регуляторної політики, як збалансованість - забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та ефективність - забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Підсумовуючи наведене вище, пропонуємо привести проект рішення Божківської сільської ради Кролевецького району Сумської області «Про встановлення на території Божківської сільської ради місцевих податків і зборів на 2021 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України, з урахуванням наданих зауважень та пропозицій, а аналіз регуляторного впливу – до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151).

Про результати розгляду цього листа пропонуємо поінформувати Державну регуляторну службу України.

**Т. в. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

Олег МІРОШНІЧЕНКО